

Bir Buzağıda Rastlanan Atresia Ani Et Recti ve Coccigeal Agenesis (Perosomus Elumbus) Olgusu

İsmail ALKAN¹ Nihat ŞINDAK¹ Loğman ASLAN¹ Musa GENÇCELEP¹

¹Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Anabilim Dalı - VAN

ÖZET

Defekasyon yapamıyor şikayetiyle Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesine getirilen 2 günlük erkek bir buzağıda *Perosomus elumbus* olgusuna rastlandı. Buzağıda atresia ani et rektinin yanı sıra kuyruk yoktu. Klinik muayenede hayvanın genel durumunda dışkılayamamanın haricinde önemli bir komplikasyona rastlanmadı. Yapılan şirurjikal girişimde sol fossa paralumbalisten rektuma ulaşılarak rektum sol açıklık çukurluğundan bölge derisine tespit edildi (*Anus preaternalis*).

Anahtar kelimeler: Buzağı, atresia, rekti, ani, kuyruksuzluk, *perosomus elumbus*.

Atresia Ani at Recti and Coccigeal Agenesis (Perosomus Elumbus) Case in a Cattle

SUMMARY

A *perosomus elumbus* case applied to the Animal Hospital of the Yüzüncü Yıl University of Veterinary Science complaining of constipation Taillessness and atresia ani et recti were diagnosed after clinical examination in the calf. However the calf was clinically normal and able to wolk with no other abnormal condition. Rectum was found after surgical aproach on the left fossa paralumbal area and than the rectum placed with suture on the skin of operation area and taken out throug fossaparalumbalis (*Anus preaternalis*).

Key words: Calf, atresia, recti, ani, taillessness, *perosomus elumbus*.

GİRİŞ

Perosomus elumbus; ruminantlarda sıklıkla karşılaşılan (1), domuz, kedi ve insanlarda nadiren rastlanan (3,8) kalıtsal faktörlerden kaynaklandığı ileri sürülen (3,4), kuyruk, sakrum ve bel omurlarında değişik formlarda gözlenen (5) bir anomalidir. Ayrıca cerebral hypoplasia, hydrocephalus, atresia ani, kuyruk defektleri, unilateral renal agensisi ve cryptorchidism ile gözlenebildiği de ileri sürülmektedir (8). *Perosomus elumbus* olgusunun lumbal spinal parsiyal agensisi, vertebralarda disfonksiyon ve bölge kasların atrofi ile karakterize olduğu belirtilmektedir (6). Kaynaklar böylesi olguların güç doğuma neden olarak sonuçta öldüğünü yada ekstraksiyon forse veya fötotomiyle ancak anne karnından çıkarılabildiğinden bahsetmektedir (1,5). Bilindiği gibi atresia ani et rekti kongenital anomalilerdendir ve kalıtsal faktörlerden olan veya daha fazla gen çiftini etkileyen latal faktörler sonucu şekillenmektedir (2,6,7). Klinik görünümde *perosomus elumbus* olgularında eksik omurların yerlerinde bağ dokudan bir kordonun bulunduğu ve ekstremiteelerin kısa ve ankilozlu olduğu (2) ayrıca torasik bölgenin vertebral kanalı ve spinal kordun körlüğü ile lumbosakral vertebraların yokluğu ile tanıdığı ifade edilmektedir (8). Ayrıca torasik bölgede spinal kordun kaudalinde aplazi ve hipoplazi olduğu arka bacakta sertlik ile birlikte kas atrofi ve eklemlerde hareketsizlik gibi komplikasyonlarda görülebilmektedir (1). Bir keçide rastlanan *perosomus elumbus* olgusunda; hayvanın atik, anusun kapalı rektumda aşırı şişkinlikle birlikte rektal vaginal fistülden rektal içeriğin geldiği ayrıca radyolojik muayenede, servikal, torasik ve kaudal vertebraların iyi gelişmiş olduğu ancak lumbosakral omurların oluşmadığı belirlenmiştir (3). Tanı, klinik muayene, radyografi ve otopsi ile yapılır (8).

Bu gözlemi sunmada amaç atresia ani et recti ile birlikte seyreden *perosomus elumbus* olgusunu tanıtmak ve anüs preaternalis uygulanarak sağtılabilceğini ortaya koymaktır.

MATERYAL VE METOT

Çalışma materyalini 14.02.1998 tarihinde Y.Y.Ü. Veteriner Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesine getirilen 98/234 protokol numaralı 2 günlük D.A.K. erkek bir buzağı oluşturdu.

Operasyon için gerekli hazırlıklar tamamlandıktan sonra 2 mg/kg Xylazin HCl (Rompun %2, Bayer) im. uygulanarak ardından lidokain HCl (Jetokain %2, Adeka) lokal anestezi gerçekleştirilerek anus bölgesine enjeksiyon yapıldı. Atresia rekti belirlendi. Anüsten rektuma ulaşamayacağına karar verilerek sol fossa paralumbalis operasyon için hazırlandı ve infiltrasyon anestezi gerçekleştirildi. Daha sonra şirurjikal girişimle rektum sol açıklık çukurluğundan deriye dikildi (*Anus preaternalis*, Resim 1).

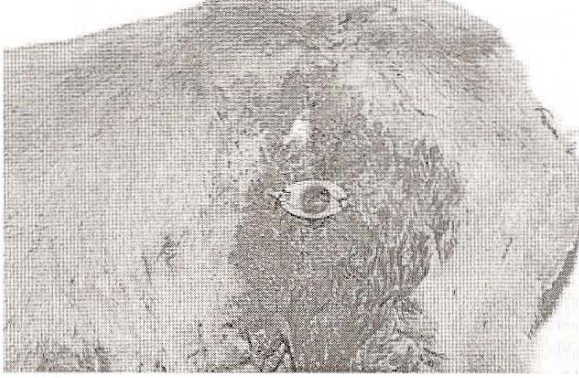
BULGULAR

Kliniğe getirilen olgunun anemnezinde, kuyruğunun olmadığı (Resim-2), defekasyon yapamadığı, karnının gide-rek şiştiği buna karşılık annesini emdiği öğrenildi. Ayrıca annesinin doğal aşım sonucu gebe kaldığı, hiç bir döneminde rektal muayene yapılmadığı, önceki doğumlarında normal olduğu ve yavrularında herhangi bir anomaliyle karşılaşılmadığı öğrenildi.

Klinik muayenede beden ısısı, nabız ve solunum sayısının normal değerler içinde olduğu ve genel durumunda bozukluk

olmaksızın buzağının atik ve yürüyüşünün normal olduğu, buna karşın karnında gerginlik bulunduğu belirlendi.

Şirurjikal girişim sırasında rektumun anüse kadar uzanamayacağı belirlenince; 10 cc'lik plastik enjektörün pistonu çıkarıldıktan sonra kanül takılan uç kısmı kesilerek bir ucunda kanatları olan plastik bir boru haline getirildi. Rektum açılarak mekonyum boşaltıldıktan sonra, enjektörden hazırlanan materyalin kanatsız ucu rektuma doğru sokularak her iki kanadından deriye dikildi (Anüspreaternaturalis, resim 1). Ventral kısmına vazelin sürüldü ve bir hafta süreyle penisilin+streptomisin (Combiotic-S 1.5, Pfizer) önerildi. Postoperatif sürecin 2. gününde herhangi bir sorunu gözlenmeyen buzağı taburcu edildi.

Resim-1: Anus preaternaturalis

Resim-2: Kuyruğun oluşmaması

TARTIŞMA VE SONUÇ

Saperstein ve arkadaşları (8), Perosomus elumbus olgusunun cerebral hypoplasia, hydrocephalus, atresia ani, kuyruk defektleri, unilateral renal agenesi ve cryptorchidism ile ilişkili olduğunu ileri sürülmektedirler. Jubb ve Kennedy (6), Perosomus elumbus olgusunun lumbar spinal parsiyal agenesis, vertebralarda disfonksiyon ve bölge kasların atrofişi ile karakterize olduğunu belirttiktedirler.

Sunulan vakada atresia ani et rektinin yanısıra kuyruk omurlarının hiç şekillenmemiş olması oldukça ilginç karşılandı ve bu bilgileri destekler nitelikte değerlendirildi. Ayrıca hem yürümede hemde kaslarda bir sorun gözlenmedi.

Erk ve arkadaşları (5), Perosomus elumbus olgularında eksik omurların yerlerinde bağ dokudan bir kordonun bulunabileceğini, ekstremitelerde kısalık ve ankiloz gözlenebileceğini, Saperstein ve arkadaşları (8) ise torasik bölgenin vertebral kanalı ve spinal kordun körlüğü ile lumbosakral vertebranın yokluğu ile tanıdığı ifade etmektedirler.

Bunun yanısıra torasik bölgede spinal kordun kaudalinde aplazi ve hipoplazi olduğu, arka bacakta sertlik ile birlikte kas atrofişi ve eklemlerde hareketsizlik oluşumunun görüldüğü de bildirilmektedir (1). Bu gözlemede kuyruk omurları bütünüyle eksik idi. Ayrıca 1. omurun yeri 2x3 çapında deriyle kapalı boşluk halinde, hatta laparotomi sırasında rektuma yapılan çekme işleminde bu bölgenin hareketli olması acaba rektum buradamı sonlandı diye düşünülmesine neden oldu. Fakat dikkatli gözlem sonucunda böylesine bir sonlanma olmadığı ve bir kese gibi normal hacminin yaklaşık 3 katı kadar genişlemiş olduğu belirlendi.

Bununla birlikte ekstremitelerde kısalık veya eklemlerde ankiloz belirlenmezken, bölge kaslarında atrofi bulunmadığı, yürüme ve koşmanın normal olduğu çıplak gözle saptanmıştır. Cazabon ve arkadaşları (3), bir keçide rastlanan perosomus elumbus olgusunda hayvanın hareketli ve fonksiyonel anüsün şekillenmemiş, rektumda aşırı şişkinlikle birlikte rekto-vajinal fistül nedeniyle içeriğin vaginadan geldiğini, radyolojik muayenede servikal, torasik ve kaudal vertebraların iyi gelişmiş olduğu fakat lumbosakral omurların oluşmadığı belirlemiştir. Karşılaşılan olguda hareketlerde inkoordinasyon yoktu ve rektovajinal fistül gibi bir lezyonla da karşılaşılmadı.

Sonuç olarak, atresia ani et recti ile birlikte, perosomus elumbus vakalarında gerektiğinde anüs preaternaturalis oluşturularak hayvanın ekonomik değer kazanıncaya kadar yaşamını herhangi bir sorun göstermeksizin devam ettirebileceği bir kez daha ortaya konulmuştur.

KAYNAKLAR

- 1-Andrews, A.H., Blowey, R.W., Boyd, H., Eddy, R.G. (1996): Bovine Medicine Disease and Husbandry of Cattle. Chapter II: Congenital Conditions. Omgrais.
- 2-Anteplioglu, H., Samsar, E., Akın, F. (1986): Veteriner Özel Şirurji 2. Baskı Ankara Üniversitesi Basımevi. ANKARA.
- 3-Cazabon, E.P.I., Ioregnat, R., Bridgewater, E. (1994): Perosomus elumbus in a goat in Tirinidada, West Indies. Vet. Rec. October 8, 135, 160.
- 4-Dennis, S.M. (1975): Australian Veterinary Journal 51, 135.
- 5-Erk, H., Doğaneli, M., Akkayan, C. (1980): Veteriner Doğum Bilgisi (Obstetrik) ve Jinekoloji. 2. Baskı Ankara üni. Basımevi. ANKARA.
- 6-Jubb, K.V.F. and Kennedy, P.C. (1970): Pathology of Domestic Animals. 2nd Edn. Vol 2. New York. Academic Press. 345.
- 7-Leipold, H.W. and Saperstain, G. (1975): Rectal and Vaginal Constriction in Jersey Cattle. J.A.V.M.A. 166 (3) 233-232
- 8-Saperstein, G., Leipold, H.W., Dennis, S.M. (1975): Congenital Defect of Sheep. J.A.V.M.A. 167 (4) 314-322.